

فیلسوفی زیر سید

گفت‌وگو با محسن خلخالی که محبوب‌ترین بازیکن بسکتبال ایران دهه ۵۰ بود

۱۵

ادبیات کلاسیک گنجینه‌ای بی پایان

مصطفی علیزاده، نویسنده و پژوهشگر از اهمیت پرداختن به ادبیات کلاسیک می‌گوید.

۱۲

دنبال وام نباشید

رمز و راز اشتغالزایی از زبان کارآفرین برتر کشور

۱۲

■ پنجشنبه ۹ تیر ۱۴۰۱ ■ ۳۰ خرداد القعدة ۱۴۴۳ ■ شماره ۱۶۸

همیشه هر نقشی را آخرین کارم می‌دانم

همیشه هر نقشی را آخرین کارم می‌دانم

دیدار با فریده سپاه‌منصور؛ بازیگری با نیم‌قرن سابقه و انبوه نقش‌های به یادماندنی

✓ سعیده مرادی

فریده سپاه منصور متولد سال ۱۳۲۴ تهران است و فعالیت هنری‌اش را از سال ۱۳۴۸ با حضور روی صحنه تئاتر آغاز کرده. تا به امروز بیش از ۵۰ سال می‌شود که این بازیگر سرشناس و محبوب سینما و تلویزیون در نقش‌های مختلف مقابل دوربین قرار گرفته و روی صحنه تئاتر رفته است که آخرین کار او سریال موفق و پر مخاطب «خوشنام» بود که رمضان امسال از شبکه یک پخش شد. سپاه‌منصور با اینکه بازیگر پرکاری است و کارنامه پرکاری در بازیگری دارد اما همیشه نقش‌هایش را با وسواس و مطالعه انتخاب کرده تا به قول خودش بیننده و مخاطب از اینکه پای تماشای فیلم‌هایش نشسته، پشیمان نشود. البته این بازیگر ۷۵ ساله به سینمای ایران انتقاد دارد که میانسالی و کهنسالی که بخشی از زندگی انسان است را درست و واقعی به نمایش در نمی‌آورد و اغلب نقش‌ها علاوه بر نمایش دادن یک انسان ناتوان و از کار افتاده، آنقدر سطحی و بی‌اهمیت هستند که حتی اگر حذف شوند هم خللی در روند و داستان فیلم و سریال ایجاد نمی‌شود.

آخرین کار شما یعنی سریال خوشنام، اثری موفق و پر بیننده بود و شما هم مثل همیشه به خوبی در این سریال ایفای نقش کردید. از دیدگاه شما دلیل این موفقیت چیست؟

زمانی که سریال خوشنام روی آنتن رفت، باورم نمی‌شد بتواند این همه موفق و پر مخاطب باشد.

وقتی بازی در این سریال به من پیشنهاد شد و چند صفحه از این فیلمنامه را خواندم، در ابتدا موضوع سریال به‌نظم تکراری آمد، اما بعد از اینکه فیلمنامه را تا انتها مطالعه کردم داستانش جذاب بود. به‌نوعی این فیلم از انتها به ابتدا آمد. چون در اغلب فیلم‌ها شاهدیم که شخصیت فیلم آدم خوبی است که به مرور به خطر رفته و به گمراهی کشیده می‌شود، اما در این مجموعه موضوع کاملاً برعکس است. این فیلم درباره جوانی است که مرتکب خلاف و اشتباهاتی در زندگی شده و حالا برای رسیدن به دختر مورد علاقه‌اش به فکر جبران این اشتباهات برآمده است؛ جبران کردنی که بسیار سخت است و باید زحمات بسیاری برای آن کشیده شود. شاید بسیاری از پدرها و مادرها در قالب نصیحت به فرزندان خود بگویند که جبران اشتباهات سخت است اما در فیلم‌ها و سریال‌ها به‌ندرت به این موضوع پرداخته می‌شود. به‌نوعی خوشنام پوست در این فیلم به خوبی این موضوع مطرح شده است که خلاف کردن و به اشتباه در مسیری گام گذاشتن یک بخش ماجراست و جبران آن بخشی دیگر. این سریال می‌خواهد به مخاطب بگوید اگر شخص اشتباهی کرد و به قول معروف سیلی به گوش دیگری زد، نباید تصور کند که به هر حال یک اشتباهی مرتکب شده و دیگر تمام است بلکه باید به دنبال جبران اشتباه خودش و برطرف کردن دلخوری پیش آمده باشد که البته بسیار هم کار سختی است!

اغلب فیلم‌ها و سریال‌هایی که شما در آنها ایفای نقش کرده‌اید

بیشتر از اینکه نقش قبول کرده باشم، نقش‌ها و پیشنهادهای کاری زیادی را رد کرده‌ام، چون باید بدانم نقشی که قرار است بازی کنم در کجای جهان ایستاده است. خیلی وقت‌ها هم پیش آمده که وقتی می‌بینم پشت سر هم نقش‌های مشابه و تکراری پیشنهاد شده آنها را رد کرده‌ام. همکارانم ایراد می‌گیرند و می‌گویند فکر می‌کنی به دیگران چه نقش‌ها و کارهایی پیشنهاد می‌شود اما من دوست دارم در نقش‌هایی بازی کنم که تا مدت‌ها در یاد و خاطره مردم باقی بماند.

شما از بازیگران با سابقه و فعال و در عین حال محبوب سینما و تلویزیون هستند که نشان داده‌اید بازی در سینما و تلویزیون فقط مختص جوانان نیست. بسیاری از بازیگران پیشکسوت گلایه دارند

برای آنها نقش چندانی وجود ندارد و پیشنهاد خوبی برای کار دریافت نمی‌کنند و تلویزیون و سینما به تعدادی بازیگر و جوان‌ها محدود و مختص شده است؟

البته این عزیزان درست می‌گویند. پیری مقطعی از زندگی انسان است که متأسفانه در اغلب فیلم‌ها و سریال‌ها به خوبی به آن پرداخته نمی‌شود. در

بیشتر فیلم‌ها به‌ویژه پیرزن‌ها افرادی از کارافتاده و ناتوان هستند با فقط نقشی کم‌رنگ در حد انجام کارهای روزمره دارند. متأسفانه واقعیت این است که نویسندگان دیدگاه درستی از این قشر جامعه ندارند. اکثر فیلمنامه‌های ما به جوانان اختصاص دارد و اگر نقشی برای میانسال‌ها یا پیشکسوتان نوشته می‌شود اکثراً نقش‌های گذری، کوتاه و بی‌اهمیت است. من وقتی فیلمنامه را می‌خوانم به‌خودم می‌گویم اگر این نقشی که به من پیشنهاد شده را از فیلم حذف کنند هم هیچ اتفاقی نمی‌افتد. من به‌شخصه به هیچ‌وجه در چنین آثاری بازی نمی‌کنم.

از بین تمام آثار تان کدام یک را بیشتر می‌پسندید و نقش تان در آن فیلم و سریال بیشتر به دل تان نشست است؟

شاید بهتر است از من پرسیده شود کدام نقش‌ها را دوست نداشته‌ام! چون من اغلب نقش‌هایی را که بازی می‌کنم دوست دارم و برای انتخاب آنها از قبل فکر کرده و باید باز به سمت آنها رفته‌ام. در این سال‌های فعالیت شاید فقط چند نقش وجود داشته که به نوعی از دستم در رفته و روی انتخاب آنها به اندازه فکر نکرده باشم، اما اغلب نقش‌هایم را با فکر و به‌درستی انتخاب کرده‌ام و آنها را دوست دارم.

شخصیت و بازی‌ای که از شما در فیلم‌ها و سریال‌های بینیم چقدر به اخلاق و شخصیت واقعی شما نزدیک است؟

در ایفای یک نقش بعضی‌ها به سمت نقش می‌روند و بعضی‌ها نیز نقش را به سمت خود می‌کشند. من جزو آن دسته بازیگرانی هستم که به سمت یک نقش می‌روم. به همین دلیل است که هیچ‌کدام از نقش‌هایی که بازی کرده‌ام شبیه به هم نیستند. من وقتی بازی می‌کنم خودم را فراموش می‌کنم و در نقش غرق می‌شوم. معتمد زمانی که تحلیل نقش صحیح باشد و هدایت کارگردانی وجود داشته باشد، غلوهایی نقش گرفته

می‌شود و ایفای نقش به‌خوبی صورت می‌گیرد.

شما با کارگردان‌های زیادی کار کرده‌اید. از میان آنها کار کردن با کدام یک برای تان جالب‌تر بود و دیدگاه و سبک کاری‌اش توجه شما را جلب کرده است؟

من تا به امروز با کارگردان‌های بزرگی کار کرده‌ام که کار کردن با همه آنها برای من لذتبخش و جالب بوده. مانند داریوش مهرجویی، منوچهر هادی، داوود میرباقری، علیرضا نجف‌زاده، کمال تبریزی و خیلی دیگر از بزرگان که کار با آنها را دوست داشتم و خاطره خوبی از همکاری با آنها داشته و دارم.

تمام نقش‌هایی که در آنها بازی کردید ایده‌آل شما بودند یا خیر؟

همه نقش‌ها می‌تواند ایده‌آل باشد، اما مهم این است که بازیگر آنها را به چه شکلی بازی کند. همیشه فکر می‌کنم هر کاری که انجام می‌دهم آخرین کارم است و تصور می‌کنم این کار قرار است از من به یادگار بماند و آیندگان با دیدن این فیلم درباره من قضاوت کنند. اصلاً فکر نمی‌کنم در سابقه کاری‌ام چه کارهایی وجود دارد، تصور می‌کنم که با آخرین کارم قرار است قضاوت شوم.

در انتخاب نقش‌های تان تا چه حد به سلیقه مخاطب اهمیت می‌دهید؟

وقتی یک نفر به‌عنوان مخاطب کارهایم مرا در خیابان می‌بیند و ابراز احساسات می‌کند، این موضوع مسئولیت‌م را سنگین‌تر می‌کند و نمی‌توانم در مقابل مخاطبانم بی‌تفاوت باشم. من همیشه خودم را جای مخاطب می‌گذارم و وقتی نقشی را بازی می‌کنم همیشه این سؤال را از خود می‌پرسم که اگر من مخاطب این نقش بودم چه دیدگاهی نسبت به آن داشتم و چقدر می‌توانستم با آن ارتباط برقرار کنم. به همین دلیل برای نقش‌هایم وقت زیادی می‌گذارم. به‌عنوان مثال وقتی نقش مش‌مریم در «همان‌مaman» را می‌خواندم گاهی با آن می‌خندیدم و گاهی گریه می‌کردم. حدود یک‌ماه و نیم روی نقش «مش‌مریم» کار کردم تا بتوانم به بهترین شکل آن را اجرا کنم و مورد پذیرش مخاطب قرار بگیرم.

شما از فعالان عرصه تئاتر هستید. چرا در سال‌های اخیر کمتر به این حوزه توجه کرده‌اید؟

من تربیت شده تئاتر هستم و به نوعی از تئاتر به سینما و تلویزیون آمده‌ام. بنابراین سعی می‌کنم که حداقل سالی یک‌بار هم که شده در صحنه تئاتر حاضر شوم و بازی کنم. آخرین کار من در تئاتر به سال ۹۸ می‌گردد و بعد از آن هم ویروس کرونا شیوع پیدا کرد و با توجه به تعطیلی‌ها و محدودیت‌های پیش آمده دیگر نتوانستم فعالیت‌ی در این عرصه داشته باشم. حدود ۱۸ ماه است که کاری انجام نداده‌ام اما به محض اینکه شرایط بهتر شود قطعاً فعالیت در تئاتر را از سر خواهم گرفت.

✓ زیرخاکی ۳

کارگردان: جلیل سامان

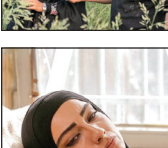
✓ خداداد

کارگردان: علی غفاری

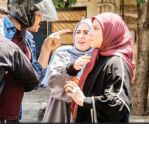
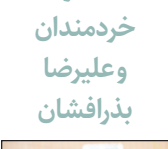
✓ نجلا

کارگردان: خیرالله تقیانی پور

✓ از سرنوشت ۴

کارگردان: محمدرضا خردمندان و علیرضا بذرافشان

✓ حکم رشد

کارگردان: حسن لفافیان

سریال

سریال‌هایی که بهار امسال مهمان تلویزیون بودند

سریال ۱۴ قسمتی «زیرخاکی ۳» به‌نویسندگی و کارگردانی جلیل سامان و تهیه‌کنندگی رضا نصیری‌نیا فروردین‌ماه ۱۴۰۱ و در روزهای نوروز در ساعت ۲۲:۱۵، از شبکه یک سیما به روی آنتن رفت و مهمان خانه ایرانی‌ها شد. فصل اول این مجموعه در ۶ اردیبهشت ۱۳۹۹ و فصل دوم آن با اضافه‌شدن چند بازیگر جدید، ۷ خرداد ۱۴۰۰ از شبکه یک پخش شد. داستان فصل سوم این فیلم تاریخی و کمدی با اسیر شدن فریبرز باغبیشه، شخصیت اصلی قصه ادامه پیدا می‌کند. او که قرار بود با چمدانی پر از عتیقه فرار کند، حال توسط نیروهای عراقی به اسارت درآمده است. در این مجموعه به نوعی به اشتباه‌گرفتن فریبرز باغبیشه با یکی از فرماندهان ارشد به شکلی کمدی به نمایش گذاشته شد. بازیگران این سریال زاله صامتی، پژمان جمشیدی، گیتی قاسمی، هومن برق‌نورد، نادر فلاح، پیام احمدی‌نیا، رایان سرلک و... بودند.

سریال «خداداد» مجموعه‌ای است که در نوروز سال ۱۴۰۱ از شبکه دو پخش می‌شد. علی غفاری که پیش از این فصل‌های اول تا سوم سریال محبوب «چه مهندس» را کارگردانی کرده این مجموع را ساخته است. سریال خداداد به تهیه‌کنندگی سعید سعدی و کارگردانی علی غفاری، قصه زندگی فردی به نام خداداد را برای مردم تعریف می‌کند که درگیر مشکلات زیادی می‌شود. او باید چهیزیه برای دختر کوچکش فراهم کند تا او را به خانه بخت بفرستد. نقش خداداد قصه را رضا ناجی با همان لهجه شیرین آذری بازی می‌کند. در کنار او پیام دهکردی، سوسن پرور، علی صوری، زهره حمیدی، ارش نوذری، شیرین بینا، سارا باقری، مهرزاد جعفری، مهرناز بیات، افشین نخعی، ارش تاج، جواد زیتونی، سیامک اشعریون و سیاوش طهمورث بازی می‌کنند. امیرحسین غفاری و کوثر حیدری بازیگران کودک این سریال هستند.

فصل دوم سریال «نجلا» یکی دیگر از سریال‌هایی بود که پخش آن از شبکه سوم سیما از اول فروردین آغاز شده و تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه داشت. نجلا یک سریال ملودرام عاشقانه است که داستان آن به قبل از جنگ تحمیلی برمی‌گردد. قصه سریال نجلا در سال ۱۳۵۸ می‌گذرد. در فصل اول این سریال نجلا در اوضاع آشفته و ناامنی‌ها به عید که عاشق او شده است وعده‌ای می‌دهد که طی آن اگر بتواند او را از مرز ایران و عراق رد کند و به زیارت اربعین برسد، در قبال عشقش به او پاسخ مثبت می‌دهد. قصه فصل دوم از مسیر بازگشت از کربلا به نجف روایت می‌شود و تمرکز آن، بیشتر روی حصر آبادان است. حسام منظور، محیا دهقانی، آزیتا حاجیان، ملیکا شریفی‌نیا، هدایت هاشمی، سیدمهراد ضیایی و سوگل طهماسبی از بازیگران این سریال در فصل دو هستند. همچنین سارا رسول‌زاده بازیگر نقش نجلا در فصل نخست بود که در فصل دوم جای خود را به محیا دهقانی داد.

سریال «از سرنوشت ۴» یکی از مجموعه‌های جذاب و مخاطب‌پسند یک دهه اخیر صدا و سیما بوده است که برای نخستین بار در سال ۱۳۹۸، در ۳ فصل از شبکه دو سیما به روی آنتن رفت. پس از آن پخش سریال متوقف شد تا اینکه فصل چهارم آن در بهار و نیمه اول خردادماه ۱۴۰۱ از شبکه دوم سیما پخش شد و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت. این سریال به کارگردانی محمدرضا خردمندان و علیرضا بذرافشان از سرنوشت داستان دو کودک پرورشگاهی، هاشم و سهراب، را روایت می‌کند. این دو طی فصل‌های مختلف سریال بزرگ می‌شوند و در سریال از سرنوشت فصل ۴ شاهد چالش‌های بیشتری در زندگی این دو جوان هستیم. بازیگران این فصل از سریال عبارت‌اند از: حسین پاکدل، دارا حیایی، کیسان دبیب، فاطمه بهارمست، فاجید واشراقتی، لیلا بلوک‌تاس، سناز سعیدی، سسولماز غنی، نگین صدق‌گویا، سیدمهرداد ضیایی و مانده طهماسبی و...

«حکم رشد» سریال تلویزیونی به کارگردانی حسن لفافیان، نویسنده‌گی سعید نعمت‌الله و تهیه‌کنندگی مهدی فرجی است که از ۷ اردیبهشت تا ۲۵ خرداد ۱۴۰۱ از شبکه ۳ سیما پخش شد. داستان این سریال درام پلیسی و خانوادگی از آنجایی شروع می‌شود که یک سرهنگ نیروی انتظامی تصمیم می‌گیرد ریاست کلاتری محل زندگی پسر خاله‌اش که برادر شیری‌اش هم هست، را بپذیرد. اما تقریباً تمام اعضای خانواده با این امر مخالفند چرا که فکر می‌کنند برادرش که آدم ضروری است ممکن است باعث دردسر او شود. این سریال به نوعی تکمیل‌کننده سه‌گانه اختلاف‌های خانوادگی میان برادرهاست که از سریال «جراحت» آغاز شده و در «برادر جان» ادامه پیدا کرده است. تریا قاسمی، ملقا باقری، پیام احمدی‌نیا، شهنی تسلیمی، علیرضا مهران، حمید ابراهیمی، مهرداد ضیایی، فقیه سلطانی، نیلوفر شهیدی، مجید سعیدی، مجتبی فلاح، ندا قاسمی، هدی استواری، ارشیا توکلی، حسن ولی‌خانی از بازیگران این سریال بودند.